

Dodatek č. 1 – Přejchodné období ŠVP ZV

Název školního vzdělávacího programu: ŽIVOT PRO ŠKOLU – ŠKOLA PRO ŽIVOT – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Mšeno, okres Mělník zpracovaný podle RVP ZV 2021

Škola: Základní škola Mšeno, příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. Jiřina Trunková

Koordinátor ŠVP ZV: Ing. Štefan Dvorščík

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Dodatek č. 1 – Přejchodné období ŠVP ZV byl projednán pedagogickou radou 26. 8. 2021 a školskou radou dne 31. 8. 2020 a zapsán pod č. j. **381-1/2021**

Ve Mšeně 31. 8. 2021

razítko školy

.....
Mgr. Jiřina Trunková, ředitelka školy

Obsah

1. VÝCHODISKA K UVEDENÍ NOVÉHO ŠVP ZŠ MŠENO	2
2. PŘECHODNÉ OBDOBÍ PRO ZAVEDENÍ INFORMATIKY DLE NOVÉHO ŠVP	3
3. REDUKCE VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU V NOVÉM ŠVP	8
4. IMPLEMENTACE DIGITÁLNÍCH KOMPETENCÍ DO OSTATNÍCH VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ	8

Tímto dodatkem se doplňuje a upravuje ŠVP ZŠ Mšeno od 1. 9. 2021.

Shrnutí úprav v novém ŠVP ZŠ Mšeno:

1. Úprava učebního plánu
2. Vytvoření osnov předmětu Informatika na základě vzdělávacího oboru Informatika
3. Vytvoření osnov předmětu Počítačová grafika a multimédia ke splnění očekávaných výstupů předmětu Výtvarná výchova a rozvíjení digitálních kompetencí.
4. Redukce vzdělávacího obsahu v novém ŠVP
5. Sepsání Dodatku č. 1 pro přechodné období k zavedení nového ŠVP

1. Východiska k uvedení nového ŠVP ZŠ Mšeno

S platností od 1. září 2021 vstupuje v účinnost Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, č. j.: MSMT-40117/2020-4. V revidovaném RVP ZV se výrazně transformuje vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie do nového obsahu, na vzdělávací oblast Informatika, jejímž cílem je zlepšit kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi a rozvíjet inforatické myšlení žáků. Rovněž je rozvoj digitální gramotnosti žáků v RVP ZV zpracován v podobě nového cíle základního vzdělávání a nové klíčové kompetence.

ZŠ Mšeno začne vyučovat podle nového ŠVP s Informatikou a digitálními kompetencemi od 1. 9. 2021, a to ve všech ročnících od 4. do 9. ročníku, na změnu je plně připravena. Tuto variantu plného náběhu výuky podle nového ŠVP umožňuje dokument Postupné zahájení vzdělávání se ŠVP upraveným podle RVP ZV s novou vzdělávací oblastí Informatika s účinností od 1. září 2021, č.j.: MSMT-6417/2021-1

Schéma - Plný náběh nového ŠVP ZŠ Mšeno od 1. září 2021

ročník	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
1, 2, 3	Bez úprav ŠVP	Bez úprav ŠVP	Bez úprav ŠVP	Bez úprav ŠVP
4	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení
5	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6	návaznost na 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5
7	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6
8	zahájení bez návaznosti	návaznost na 7	návaznost na 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7
9	zahájení bez návaznosti	návaznost na 8	návaznost na 7, 8	návaznost na 5, 6, 7, 8

V roce 2021/22 je pro 4. ročník barva světle zelená, tedy řádné zahájení, pro 5. a 6. ročník barva tmavě zelená, tedy v předchozím roce byly výstupy nového ŠVP téměř splněny v původním ŠVP nebo budou doplněny v průběhu školního roku. Pro ostatní ročníky je barva modrá, tedy částečný obsah, protože tyto žáci absolvovali předtím pouze fragmenty z nového ŠVP. 7. až 9. ročník od školního roku 2021/22 projde postupně upraveným obsahem a pro tyto ročníky je v tomto Dodatku č. 1, kapitola 2 uvedeno přechodné období. Tento stav je dán změnou RVP ZV, nikoliv změnou ŠVP z rozhodnutí školy, a je v souladu s Opatřením ministra. V roce 2024/25 je nový obsah vyučován ve všech ročnících prakticky v plném rozsahu.

2. Přechodné období pro zavedení Informatiky dle nového ŠVP

V této kapitole Dodatku č. 1 je zpracován upravený obsah očekávaných výstupů a učiva, které žáci absolvují v přechodném období. Platí pro 7. až 9. ročník ve školním roce 2021/22, pro 8. a 9. ročník ve školním roce 2022/23 a pro 9. ročník ve šk. roce 2023/24.

Vzhledem k zavádění inovovaného obsahu do předmětu Inf. a kom. technologie již v předchozích školních rocích, jsou některé očekávané výstupy revidovaného předmětu Informatika v některých tématech naplněny. V následujícím přehledu je stručně popsáno, které očekávané výstupy a témata v již upraveném ŠVP žáci v uvedených ročnících budou absolvovat, a za jejichž dosahování budou hodnoceni.

Popis postupného náběhu vzdělávacího obsahu v přechodném období od 1. září 2021

Ročník	2021/2022	2022/2023	2023/2024
4	Nový kompletní obsah 4	Nový kompletní obsah 4	Nový kompletní obsah 4
5	<p>Návaznost na 4 (2020/21)</p> <p>Splněny očekávané výstupy tematického celku pro 4. roč.:</p> <p>Digitální technologie – ovládání digitálního zařízení a práce ve sdíleném prostředí</p> <p>Data, informace a modelování - Úvod do kódování a šifrování dat a informací</p> <p>Splněny očekávané výstupy tematického celku pro 5. roč.: Informační systémy - Úvod do práce s daty</p> <p>Splněním tohoto celku je dán prostor pro doplnění výstupů a učiva z Algoritmizace a programování - Základy robotiky se stavebnicí pro 4. roč.</p> <p>Očekávané výstupy pro 5. roč. budou plněny v kompletním rozsahu</p>	Nový kompletní obsah 5 – navazující na úplný 4 (2021/22)	Nový kompletní obsah 5 – navazující na úplný 4 (2022/23)

6	<p>Návaznost na 5 (2020/21)</p> <p>Splněny očekávané výstupy tematického celků pro 5. roč.:</p> <p>Informační systémy - Úvod do práce s daty</p> <p>Data, informace a modelování - Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</p> <p>Splněny očekávané výstupy tematického celků pro 6. roč.: Data, informace a modelování - Práce s daty</p> <p>Splněním tohoto celku je dán prostor pro doplnění výstupů a učiva z Algoritmizace a programování z 5. roč., které jsou dále rozvíjeny v 6. roč.</p> <p>Očekávané výstupy pro 6. roč. budou plněny v kompletním rozsahu</p>	<p>Nový kompletní obsah 6 – navazující na úplný 5 (2021/22)</p>	<p>Nový kompletní obsah 6 – navazující na úplný 5 (2022/23)</p>
7	<p>Zahájení „bez návaznosti“</p> <p>Očekávané výstupy pro 7. roč. budou plněny v upraveném rozsahu takto:</p> <p>Tematický celek RVP:</p> <p>Digitální technologie – Počítače – v plném rozsahu</p> <p>Data, informace a modelování - Modelování pomocí grafů a schémat – v plném rozsahu, výstupy z 6. roč. splněny v 2020/21</p>	<p>Nový kompletní obsah 7 – navazující na úplný 6 (2021/22)</p>	<p>Nový kompletní obsah 7 – navazující na úplný 6 (2022/23)</p>

<p>Algoritmizace a programování - Programování – opakování a vlastní bloky z 5. a 6. roč.</p> <p>Očekávané výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none">- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby- používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech- diskutuje různé programy pro řešení problému- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní <p>Algoritmizace a programování - Programování – podmínky, postavy a události</p> <ul style="list-style-type: none">- používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna- spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav- diskutuje různé programy pro řešení problému <p>Algoritmizace a programování - Programování – větvení, parametry a proměnné</p> <ul style="list-style-type: none">- používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna		
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - používá souřadnice pro programování postav - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu <p>Odůvodnění:</p> <p>Očekávané výstupy i rozsah učiva v 7. roč. umožňuje žákům splnit očekávané výstupy revidovaného předmětu Informatika pro 7. roč. s přihlédnutím k menší časové dotaci na jejich naplnění</p>		
8	<p style="text-align: center;">Zahájení „bez návaznosti“</p> <p>Očekávané výstupy pro 8. roč. budou plněny v kompletním rozsahu pro 8.roč. dle nového ŠVP:</p> <p>Tematický celek RVP:</p> <p>Informační systémy - Hromadné zpracování dat – v plném rozsahu (žáci se již seznámili s některými pojmy a postupy ve šk. roce 2020/21)</p> <p>Algoritmizace a programování - Programování robotické stavebnice – v plném rozsahu</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Očekávané výstupy i rozsah učiva v 8. roč. umožňuje žákům splnit očekávané výstupy revidovaného předmětu Informatika pro 8. roč.</p>	<p style="text-align: center;">Návaznost na 7 (2021/22)</p> <p>Očekávané výstupy pro 8. roč. budou plněny v kompletním rozsahu pro 8. roč. dle nového ŠVP:</p> <p>Tematický celek RVP:</p> <p>Informační systémy - Hromadné zpracování dat – v plném rozsahu</p> <p>Algoritmizace a programování - Programování robotické stavebnice – v plném rozsahu</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Očekávané výstupy i rozsah učiva v 8. roč. umožňuje žákům splnit očekávané výstupy revidovaného předmětu Informatika pro 8. roč.</p>	<p style="text-align: center;">Nový kompletní obsah 8 – navazující na úplný 6 (2021/22 a úplný 7 (2022/23)</p>

<p>9</p>	<p style="text-align: center;">Zahájení „bez návaznosti“</p> <p>Očekávané výstupy pro 9. roč. budou plněny v kompletním rozsahu pro 9. roč. dle nového ŠVP:</p> <p>Tematický celek RVP:</p> <p>Digitální technologie – Počítače – v plném rozsahu (žáci splnili očekávané výstupy z předcházejícího 6., 7. roč. ve šk. roce 2018/2019 a 2019/2020) v původním předmětu ICT</p> <p>Algoritmizace a programování – Programovací projekty - v plném rozsahu s přihlédnutím k menší časové dotaci na téma Algoritmizace a programování v původním předmětu ICT (žáci se již seznámili s některými pojmy a postupy ve šk. roce 2018/2019 a 2019/2020) v původním předmětu ICT</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Očekávané výstupy i rozsah učiva v 9. roč. umožňuje žákům splnit očekávané výstupy revidovaného předmětu Informatika pro 9. roč.</p>	<p style="text-align: center;">Návaznost na úplný 8 (2021/22)</p> <p>Očekávané výstupy pro 9. roč. budou plněny v kompletním rozsahu pro 9. roč. dle nového ŠVP:</p> <p>Tematický celek RVP:</p> <p>Digitální technologie – Počítače – v plném rozsahu (žáci splnili očekávané výstupy z předcházejícího 6., 7. roč. ve šk. roce 2019/2020 a 2020/2021) v původním předmětu ICT</p> <p>Algoritmizace a programování – Programovací projekty - v plném rozsahu s přihlédnutím k menší časové dotaci na téma Algoritmizace a programování v původním předmětu ICT (žáci se již seznámili s některými pojmy a postupy ve šk. roce 2019/2020 a 2020/21) v původním předmětu ICT</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Očekávané výstupy i rozsah učiva v 9. roč. umožňuje žákům splnit očekávané výstupy revidovaného předmětu Informatika pro 9. roč.</p>	<p style="text-align: center;">Návaznost na upravený 7 (2021/22) a úplný 8 (2022/23)</p> <p>Očekávané výstupy i rozsah učiva v 9. roč. splní žáci již podle revidovaného předmětu Informatika pro 9. roč.</p>
----------	---	--	--

Tento postup zajistí jak postupný náběh upraveného ŠVP, které je v souladu s revidovaným RVP ZV, tak zajistí, že hodnocení žáků bude odpovídat změněnému obsahu ŠVP po dobu, než budou žáci daného ročníku absolvovat kompletní nový obsah v předcházejících ročnících.

3. Redukce vzdělávacího obsahu v novém ŠVP

Redukce vzdělávacího obsahu se týkají 4 vzdělávacích oblastí: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda a Umění a kultura. V uvedených vzdělávacích oblastech byla snížena časová dotace o 1 hodinu a bylo celkově 57 výstupů zcela vypuštěno a 46 částečně redukováno. Potřeba proměny obsahu, metod a forem vzdělávání v souvislosti se Strategii 2030+. Současná revize RVP ZV se stala příležitostí pro částečné přehodnocení vzdělávacího obsahu tak, aby se učitelé mohli ve výuce zaměřit na to podstatné. Redukce vzdělávacího obsahu byla provedena přímo v ŠVP ZŠ Mšeno.

Kompletní propracovaný přehled je dostupný na webu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Národní pedagogický institut ČR - revize.edu.cz/prehled-redukci-v-rvp-zv

Redukce znamenají úlevu s omezením času, který má vzdělávací oblast přidělený, dále omezení obsahu, který je ve vzdělávacích oborech dané vzdělávací oblasti závazný pro všechny žáky. Neomezuje to nijak školy ani učitele při plánování výuky a dosahování vyškrtnutých očekávaných výstupů u žáků, jejichž nadání a dispozice to v dané (omezené) časové dotaci umožňují. Pokud se učitelé chtějí se svými žáky redukováným obsahům i nadále věnovat, tak mohou zvážit úpravy v souvislosti s vyškrtnutými očekávanými výstupy.

4. Implementace digitálních kompetencí do ostatních vzdělávacích oblastí

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V novém ŠVP je, v návaznosti na revizi vzdělávací oblasti ICT v RVP ZV, doplněn další ze základních cílů vzdělávání, tzv. digitální cíl základního vzdělávání, a to pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života. Nově jsou v RVP formulovány DIGITÁLNÍ KOMPETENCE.

Digitální gramotnost je v RVP popsána jako souhrn kompetencí, kde prakticky každý vzdělávací obor závazným způsobem přispívá k budování jejich základu a k jejich rozvoji dochází aplikací v různých kontextech školní práce.

Na konci základního vzdělávání žák:

1. ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
2. získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
3. vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
4. využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
5. chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

6. předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky